

Ptujski tednik

Štev. 8

Ptuj, 1. marca 1957

Letnik X.

Glasilo SZDL ptujskega okraja — Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj štev. 643-T-206 — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Anton Bauman — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

Za izboljšanje razmer v Slovenskih goricah

Prejšnji teden so obravnavali odborniki ljudske oblasti in množičnih organizacij občin Juršinci in Desternik o bodočem delu političnih organizacij ter o ukrepih občinskega ljudskega odbora, da bi se politično in gospodarsko stanje v Slovenskih goricah izboljšalo. V to svrhu sta bila v Juršincih in Desterniku 2-dnevna seminarja ob dokaj dobri udeležbi. Povabilo so na seminarja predsednika okrajnega odbora SZDL tovariša Ignaca Voljca in predsednika OLO tov. Jožeta Tramšeka in zastopnika Okrajne zadrzne zveze. Seminarja v Desterniku se je udeležil na povabilo tudi zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč. V Juršincih so pogrešali tudi tisti, ki so bili zaradi razprave o potrebnosti več posvetovanj s funkcijarji in kmetovalci teh občin.

VEČKRAT SE BO POTREBNO POMENITI O VSEH PROBLEMIH Z LJUDMI

Na seminarju v Desterniku je poudaril predsednik okrajnega odbora SZDL, Nace Voljč, da je v analizo stanja v Slovenskih goricah, ki jo je pripravila posebna komisija pri okrajnem odboru SZDL Ptuj nakazanih več problemov, ki se jih bo potrebno takoj lotiti, vendar se je potrebno o vsem tem temeljito pomeniti z ljudmi tudi o njihovem mnenju, kako si oni zamišljajo obnovo sadjarstva in vinogradarstva ter ostalih panog gospodarstva. — Dosedanji tozadevni pomenki kažejo, da je potrebno ljudem več zavestne pripravljenosti na obnovo, več poguma za začetek in več zaupanja v vse ukrepe in smeri, da bi kmetijski proizvajalci nastopali na našem trgu z večjimi in boljimi količinami kmetijskih proizvodov kot doslej, pa tudi da bi jim bila kmetijska zadruga pri naporih za izboljšanje kmetijstva večja opora. Intenzivnejše politično delo med ljudmi, njihovo zainteresiranje za našo zunanjo politiko, za našo pot graditve socializma lahko razbrih marsikateri predsednik in strah nezaupanja v bodočnost ter jih opogumi za boljše gospodarjenje. V občini Desternik je nastalo število članov SZDL za 800 novih članov, kar

kaže na aktivnejše delo odborov SZDL. Ob nadaljnjem delu teh organizacij bo število članstva rastle, zlasti če bo imelo to delo bogatejšo vsebino in če se bodo politični delavci iz občine in okraja v bodoče več kot doslej žrtvovali za Slovenske gorice.

LJUDJE SO PREVEČ NAVAZANI NASE IN PREMALO NA SIRSIS SVET

Tov. Jože Vidic je mnenja, da bo za Slovenske gorice veliko pomenila elektrifikacija, ki bo omogočila ljudem potom kina, radia, mehanizacije nekaterih del v gospodarstvu in gospodinjstvu vpogled v svet. Sedaj je bilo malo ljudi, ki bi lahko odhajali z doma na razne sejme in razstave. Premajhni narodni dohodi in prenikanje občinskih proračunov pa sta najzgovornejša razloga, da je v tem predelu težko pomagati ljudem, ki imajo pogum za naprednejše gospodarjenje, pa nimajo za to dovolj sredstev. Tov. Marinič je pojasnil mnenje kmetovalcev, ki vidijo v vsakem gospodarskem ukrepu novo nevarnost za zožitve možnosti gospodarjenja v privatnem sektorju in da ravno iz tega tudi izvira malodušnost, ki zavira ljudi pri delu in prizadevanju za izboljšanje proizvodnje. Po njegovem mnenju so skladi za pospeševanje kmetijstva prenikli in da je celo premalo teh namenjenih obnovi sadovnjakov in vinogradov. Tovariš Ogrinc je govoril iz izkušnje kot prosvetni delavec, da je težko delati v krajih, kjer ni električne razsvetljave in kjer nimajo kmetovalci dovolj zanimanja, da bi se njihov naraščaj splošno in strokovno izobrazil. Nereditno prihajanje pošte zavira tudi redno prihajanje dnevnega tiska.

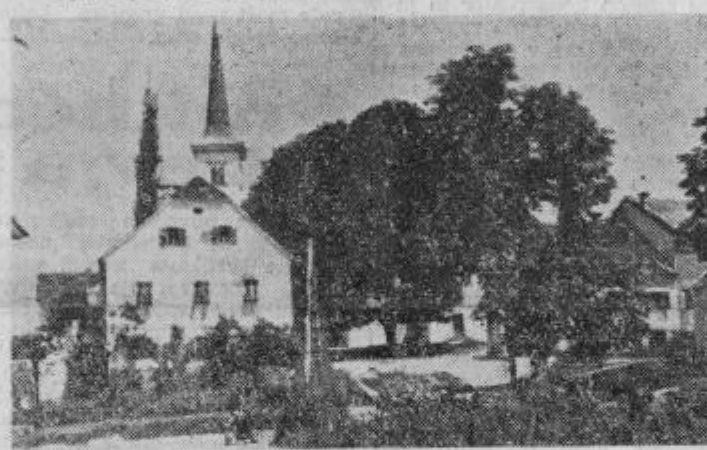
Oglasilo se je še več odborov in občin Desternik. Nekaterim je odgovoril predsednik OLO tov. Jože Tramšek, ostalim pa kmetijski strokovnjak tov. France Novak.

LJUDJE IZ SLOVENSkih GORIC NISO BREZ POGUMA IN VOLJE ZA NAPREDEK

Zvezni poslanec tov. dr. Jože Potrč je priznal Okrajni gospodarski razstavi v Ptuj, da je s kmetijskim delom razstave in z raznimi grafičnimi pa tudi z naravnimi nasadi prikazala mar-

sikateremu kmetovalcu prednost sodobnega gospodarjenja in uporabe raznih gnojil in zaščitnih sredstev, umetnega oplojevanja živine in podobno. Razveselila ga je tudi ugotovitev o porastu števila članstva SZDL. Spomnil je navzoče tudi nazaj na predvojnina leta, ko so imeli delovni ljudje Slovenskih gorice dovolj volje in poguma za napredno politiko in gospodarjenje. To je bil rezultat aktivnega političnega dela med njimi. Enako kot takrat se bodo ljudje tudi danes radi zbirali okrog ljudi, ki jim bodo v domačem razgovoru pojasnili značilnosti in perspektive naše poti v socializem, naše zunanje politike in naše demokracije.

Govoril je tudi o odhajanju kmečke mladine v industrijo, o kreditih za kmetijstvo, o cenah kmetijskih proizvodov, o delu kmetijskih zadrug in državnih posestev, o pomoči kmetovalcem in skratka o vsem, kar je najbolj zanimivo najodgovornejšim ljudem v občini. Zbrane na seminarju. Opravičil se je, da ne

Juršinci

Kmetijski inženirji in tehniki o svojem delu

Zadnje soboto so kmetijski inženirji in tehniki iz ptujskega okraja razpravljali o svojem delu za napredek našega kmetijstva. Na splošno je o pomenu organizacije govoril predsednik podružnice tov. inž. Egon Zorec, ki je podčrtal vlogo organizacije kot mobilizatorja kmetijskih strokovnjakov za reševanje

agrarno-ekonomskih, proizvodnotehničnih in znanstveno pedoloških problemov. Kmetijski strokovnjak mora biti vedno pripravljen perspektivno reševati vprašanja izkoriščanja proizvodnih kapacitet ter najracionalnejšega investiranja velikih sredstev, ki jih družba vlagava v kmetijstvo. S tem v zvezi je govoril tudi o mestu kmetijske zadruge, ki ga zavzema pri pospeševanju napredka na vaseh, ter mestu, ki ga v okviru kmetijske zadruge zavzema kmetijski strokovnjak.

Zelo važen činitelj v našem kmetijstvu so socialistična kmetijska gospodarstva. Njih najvažnejše mesto je pri proizvodnji kakovostnega semena in sadik, v reji plemenske živine in sploh spodbudi za naprednejše kmetovanje v vseh pogledih. Zato bo treba njih dograditvi posvetiti vso pozornost.

KMETIJSKA POSPEŠEVALNA SLUŽBA

Člani podružnice so opravili v zadnjem obdobju nad 40 strokovnih predavanj ter sodelovali v tečajih ljudske prosvete in ljudske tehnike. Važno vlogo so odigrali pri utrjevanju kmetijskega zadržništva, prav tako pa so sodelovali v tisku.

Rekruti zopet odhajajo

Po vriskanju dečkov letnikov 1935 in dalje po Ptuj, okrašenih vozov s kovčki in domačem spremstvu, večina odide na voze ali na kolesih v mesto, se zbrali pred gostinjami, v njih prepevali in popivali ter bili dokaj nemirni na mestu, kjer so se zbrali pred odhodom na vlak. Letos je tozadevno veliko bolje in boljše. Kot dogovorjeno so bili vsi trezni in nasmejani. Povprašal sem podpolkovnika JLA z vojnega odseka tov. Du-

šana Tepčiča, kako to, da je konec popivanja rekrutov. Nasmejani so bili in dejali, da je to dokaz prevdarnosti mladih ljudi, da mlademu človeku ne pristojajo pijanost in nekulturno obnašanje, zlasti ko odhaja v JLA. O tem se je veliko govorilo na mladinskih sestankih in na tabornjenih predvojaške vzgoje in te besede niso padale na nepredna tla. Lahko pričakujemo, da bo v bodoče tozadevno vedno boljše in to je tudi zaželeno.

Tega novega zadržanja vseh rekrutov so bili vsi veselili na vojnem odseku pa tudi ljudje po mestu, ki so to spremembo tudi opazili in pohvalili, da sedaj mladina več tolko ne pije kot včasih. Vse priprave so bile kmalu gotove, dokumenti v redu, spremljevalci na mestu in

Gostje na seminarju v Desterniku

IZRAEL NE POPUSTI

Vsestranski pritisk na Izrael, naj bi popustil ter izrazil pripravljenost na umik svojih čet iz Gaze in Akabe, doslej ni rodil še nobenega pravega uspeha. K temu Izraela niso mogle pripraviti resolucije OZN, niti ZDA, niti sam predsednik Eisenhower. Tako se v krogu OZN govori vse določeneje o sankcijah, ki bi jih bilo potrebno podvzeti proti Izraelu, da bi ta v bodoče spoštoval sklepe Organizacije združenih narodov. Zdi se, da bo do takšnih ukrepov tudi moral priti, ker odločitve menda še dalje ni moč odlašati.

Ob tej zadevi se nehoti vsi vprašanje, ali si Izrael to naspotovanje menju celega sveta dovoljuje res samo iz lastnih sil, ali pa je za stvarjo še kdo drugi, ki ga v tem podpira. Izrael šteje končno le nekaj nad milijon ljudi, v gospodarskem pogledu pa tudi ne predstavlja sile, ki bi po pojmih današnjega sveta nekaj resnega pomenila. Torej mora biti nekdo v ozadju,

ki mu daje oporo in ta »nekdo« mora po vsej verjetnosti nekaj veljati.

Če se spomnimo na to, kdo je izvedel lanske jeseni skupno akcijo proti Egiptu, nadzr nismo daleč od ugotovitve, kdo tudi sedaj podpira Izrael, da ta še nadalje ustvarja nestabilno stanje na neustaljenem področju Bližnjega vzhoda, stanje, ki bi lahko ob gotovih pogojih le še izzvalo potrebo po kakšni intervenciji tistih, ki bi se radi kjer koli uveljavili kot »stabilizatorji položaja«. Tako pa lahko napravimo še drugo ugotovitev, in sicer, da lahko okarakteriziramo upiranje Izraela sklepom Organizacije združenih narodov kot zadnje krče kolonializma na tem področju.

KONEC RAZPRAVE O CIPRU

Ko smo zadnjič poročali o razpravi o Cipru pred Političnim odborom Generalne skupščine OZN in o diametralnih nasprotjih obeh predloženih resolucij, še ni bilo moč predvideti, da se bo razprava končala z občutno olajšanja in sprejemom indijske resolucije, ki je zelo posrečen kompromis in zelo pozitiven prispevek k obravnavanju tega kočljivega vprašanja. Ta resolucija pravi, da je predpogoj za ureditev tega vprašanja prekinitve sovražnosti, ker imajo pogajanja le ob tem predpogoju izgled na uspeh.

Vodstvo ciprskega osvobodilnega gibanja je že lani izjavilo, da je na to pripravljeno, namreč na prekinitve sovražnosti, če bo to imele za posledico obravnavanje za zeleno mizo. Sedaj bo torej treba najiti samo način za obnovo pogajanj, pa tudi novo podlago, da bi se pogajanja uspešno zaključila.

MOLLET V WASHINGTON, OTTAVO IN LONDON

Predsednik francoske vlade Guy Mollet je razvil živahno diplomatsko dejavnost, da bi odpravil posledice osamitve Francije zaradi lanskega napada na Egipt. V ta namen je pred nekaj dnevi odletel v Washington, obiskal bo Ottavo, v začetku marca pa bo odšel v London.

Mollet je polagal posebne upe na svoje razgovore z Eisenhowerjem in Dullesom zaradi razlik v glediščih med obema državama glede na položaj na Bližnjem vzhodu, na katerem je Francija globoko zainteresirana.

V Londonu bo Mollet razpravljal predsejem o vprašanjih evropskega združenja in o možnostih, da bi se tudi Velika Britanija pridružila skupnemu trgu v okviru svobodne trgovinske cene Zahodne Evrope.

KOČA POPOVIČ BO OBISKAL BELGIJO

V državnem tajništvu za zunanje zadeve so sinoči objavili, da se je državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popovič odzval vabilu zunanjega ministra kraljevine Belgije g. Paula Henrja Spaaka. Na uradnem prijateljskem obisku v Belgiji se bo mudil 6. in 7. marca 1957 in bo s tem vrnil obisk g. Spaaka v Jugoslaviji v aprilu 1956.

Dne 8. in 9. marca se bo Koča Popovič pridružil delegaciji SZDL, ki se bo mudila v Belgiji. V začetku marca odpotuje v Belgijo namreč tudi delegacija Socialistične zveze, ki jo bo vodil član predsedstva Zveznega odbora dr. Vladimir Bakarič.

VF.

Uveljavljamo mehanizacijo v kmetijstvu!

V kmetijstvu se mehanizacija čedalje bolj uveljavlja. Čeprav je kmetijstvo v zaostajanju za industrijo, vendar si življenja na kmetiji ne moremo več predstavljati brez strojev. Kmetijski stroji čedalje bolj zamenjujejo ročno delo, kakor tudi delo vprežne živine. To je tudi nujno potrebno, ker je na podeželju razmeroma manj delovne sile kot pa je bilo v prejšnjih časih. Povpraševanje po kmetijskih pridelkih narašča iz leta v leto zaradi porasta števila prebivalstva, naglega naraščanja mest, splošne večje potrebnosti kmetijskih proizvodov v mestu in na vasi kakor tudi zaradi zboljšanja sestava hrane. Stroji dvigajo in pocenjujejo proizvodnjo. Posebej je treba poudariti, da stroji dosti pripomorejo k temu, da je zemlja pravočasno in v redu obdelana, kar močno dviga hektarski donos. Res je, da drobna kmečka posest pomeni precejšnjo oviro za razvoj mehanizacije. Toda te ovire ne smejo preprečevati uveljavljanja mehanizacije. Zgledovati se moramo v deželah, kjer povprečna posest ni mnogo večja kot je pri nas, vendar so mehanizacijo močno razvili. N. pr. na Nizozemskem je na 38 ha 1 traktor; Zahodni Nemčiji na 35 ha 1 traktor; Avstriji na 72 ha 1 traktor; Italiji na 192 ha 1 traktor; medtem ko je v naši državi prišlo leta 1952 na 740 ha obdelovalne površine na 1 traktor. Ker je tolikšno povpraševanje po kmetijskih proizvodih, je treba v hlevu čimveč živine, ki jo bomo redili za mleko, meso, volno in podobno; število vprežne živine pa čimbolj zmanjšati, ki jo mora nujno zamenjati motor.

Mehanizacija ima tudi pomembno vlogo v spreminjanju načina življenja na vasi in pomaga oblikovati novega človeka na vasi. Mehanizacija pomaga odstranjevati nasprotja med mestom in vasio, obenem pa utrjuje socialistične odnose. Mehanizacija je močna sila, ki vleče podeželje iz zaostalosti, zakoreninjenih starih navad, posamične zaprtosti — in je tudi tista močna sila, ki vodi proizvajalce k sodelovanju, omogoča večjo storilnost dela in s tem tudi višjo življenjsko raven. Res je, da si večina kmečkih proizvajalcev ne more nabavljati vseh strojev, zlasti pa večjih, kot so traktorji, sejalni in žetveni stroji, škroplilnice itd. Zato bo pa potrebno, da bodo kmetijske zadruge in občinski odbori ustanavljali uslužnostne strojne postaje.

Pomembno vlogo mehanizacije se močno zavedajo člani Kmetijske srednje šole kakor tudi vsi tečajniki, zato je največje zanimanje za kmetijsko strojništvo. Posebno se živo zanimajo za traktorje, kako jih je treba upravljati, razstavljati, sestavljati in negovati. Mlajši letniki največ sanjajo o tem, kako bodo tudi oni vozili traktor, ko bodo v višjih letnikih. Z mehanizacijo pa se seveda največ pečajo tisti tečajniki Strojnega odseka, ki teoretično natančno proučujejo ustroj raznih strojev, zlasti pa traktorjev, pripravajo se strokovnemu upravljanju in še več, kar je zelo važno, kako je treba stroj prilagoditi za boljše obdelovanje zemlje. Če bodo strojniški strokovno upravljali in negovali stroje, bodo izdatki za popravila znatno manjši. Tudi marsi-

kakšni nesreči se bomo lahko izognili, posebno pa prometnim nevarnostim, saj zahtevajo na traktorjih tečajjih, da traktoristi natančno poznajo prometne predpise.

Kako se je začel razvoj mehanizacije tudi pri nas hitreje razvijati najbolj prepričljivo kažejo te-le številke: proizvodnja kmetijskih strojev je v povprečju zadnjih let poskočila od predvojnih 1800 ton na 11.000 ton. S stroji se najbolj opremljajo velika kmetijska gospodarstva in kmetijske ustanove, postopoma pa se bodo lahko boljše mehanizirala tudi manjša gospodarstva, ki se bodo uspešno posluževala tudi uslužnostnih strojnih postaj pri kmetijskih zadrugah oziroma občinskih odbori.

Rudi Ilc.

Rekruti zopet odhajajo

Po vriskanju dečkov letnikov 1935 in dalje po Ptuj, okrašenih vozov s kovčki in domačem spremstvu, večina odide na voze ali na kolesih v mesto, se zbrali pred gostinjami, v njih prepevali in popivali ter bili dokaj nemirni na mestu, kjer so se zbrali pred odhodom na vlak. Letos je tozadevno veliko bolje in boljše. Kot dogovorjeno so bili vsi trezni in nasmejani. Povprašal sem podpolkovnika JLA z vojnega odseka tov. Du-

šana Tepčiča, kako to, da je konec popivanja rekrutov. Nasmejani so bili in dejali, da je to dokaz prevdarnosti mladih ljudi, da mlademu človeku ne pristojajo pijanost in nekulturno obnašanje, zlasti ko odhaja v JLA. O tem se je veliko govorilo na mladinskih sestankih in na tabornjenih predvojaške vzgoje in te besede niso padale na nepredna tla. Lahko pričakujemo, da bo v bodoče tozadevno vedno boljše in to je tudi zaželeno.

Tega novega zadržanja vseh rekrutov so bili vsi veselili na vojnem odseku pa tudi ljudje po mestu, ki so to spremembo tudi opazili in pohvalili, da sedaj mladina več tolko ne pije kot včasih. Vse priprave so bile kmalu gotove, dokumenti v redu, spremljevalci na mestu in

Delo ormoških zadrugnikov je bilo uspešno

Ocena vin letnika 1956

PRIDELKA SOCIALISTIČNIH GOSPODARSTEV

23. t. m. je bil občni zbor Kmetijske zadruge Ormož. Zadruga je ena najmočnejših po številu članov v okraju, saj jih šteje nad 1200, ali 95 odstotkov vseh kmetijskih proizvajalcev s področja zadruge.

Iz poročila predsednika je razvidno, da je zadruga v zadnjem obdobju razvijala svojo dejavnost po smernicah, ki jih je nakazal tov. Kardelj na plenumu CK ZK Hrvatske, saj so se vsa ustvarjena sredstva akumulirala v zadrugnih skladih. S svojim aktivnim delom je postala najmočnejši mobilizator proizvajalnih sil svojega področja ter nosilec napredne kmetijske proizvodnje in socialističnih odnosov. Kmetijski zadrugi je v prejšnjem letu uspelo zajeti 95 odstotkov tržnih viškov kmetijske blagovne proizvodnje in v celoti oskrbeti članstvo z reprodukcijskim materialom. Glede na tako delo zadruge, je bilo nujno potrebno za ormoško področje ustanoviti Kmetijsko proizvodjalno poslovno zvezo. Vanjo je vključenih 7 kmetijskih zadrug iz ormoške in središnje občine.

Zadruga v lanskem letu ni kreditirala nakupa umetnih gnojil, pa jih je kljub temu prodala nad 40 vagonov. V letošnjem letu pa se je stanje glede uporabe umetnih gnojil še zboljšalo, ker zadruga nakup kreditira in člani živahno sklepajo pogodbe o največji kreditu za nakup gnojil in drugega reprodukcijskega materiala.

ZBOLJŠANJE ŽIVINOREJE — SKRB ZADRUGE

Živinorejski odsek pri zadrugi vodi rodovniške knjige in opravlja redno mlečno kontrolo nad rodovniško živino. Glede na dobro organizacijo živinorejske službe je živinorejskemu odseku uspelo vsako leto organizirati po dva plenumska sejma. V letu 1954 je živinorejski odsek ustanovil osemenjevalno postajo ter znižal odstotek jalovosti. Osemenjevalnica je prebrodila začetne težave in danes ni živinorejca, ki bi skeptično gledal na to dejavnost. Letos je bila s pomočjo DOZ ustanovljena Veterinarska ambulanta. Največji problem pa povzroča metiljavost živine. S pomočjo Veterinarskega znanstvenega zavoda v Ljub-

ljani je bilo v tri tisoč primerih odvzeto živinjo blato in ugotovljeno, da 75 odstotkov živine bolega zaradi metiljavosti. Bolezen se širi najbolj v lesniški, ivanjkovski in mlkavčevski dolini. V tem pogledu ni ostala zadruga križem rok, temveč je s pomočjo veterinarske ambulante začela izvajati preventivne ukrepe in z raznimi kemičnimi sredstvi poizkusno zatirati metilja. Rezultat tega dela bo viden kmalu in v letošnji jeseni se bo začelo s popolnim uničenjem metiljavosti. Toda to niso bili za dvig živinoreje edini storjeni ukrepi. Zadruga je bila prva v Sloveniji, ki je leta 1954 kolektivno zavarovala plemensko živino. To zavarovanje je bilo leta 1956 razširjeno še na ostalo živino. Lani je DOZ razširil to

zavarovanje tudi na zdravljenje živine ob isti zavarovalni premiji. Živinorejski odsek pomaga živinorejcem pri plačevanju zavarovalnih premij. Tudi letos bo zadruga iz dobička plačevala del zavarovanja v skupnem znesku 260.000 din.

SADJARSKI ODESK BO LETOS ORGANIZIRAL SADJARSKO SKUPNOSTI

Glavna panoga za živinorejce je sadjarstvo. Sadjarski odsek razpolaga z več motornimi in prevoznimi škroplilnicami. Vsako leto zadruga oskrbi škropljenje sadnega drevja. Z izboljšanjem kemičnih sredstev za zatiranje boleznin in škodljivcev na sadnem drevju je odpadla bojazen pri sadjarjih glede škropliva. Sadjarski odsek nabavlja tudi sadni material. Letos in prihodnje leto bodo na območju zadruge obnovljeni sadovnjaki na površini 50 do 60 ha na princi-

pu sadjarskih skupnosti. Načrtana obnova bo izvedena v vaseh Dobrava, Pušenci in Loperšice. Zadruga ima tudi poskusni vinograd. Zasadila ga je lani na površini 0,50 ha s klonskim materialom in se je doslej lepo razvijal.

ODKUP KMETIJSKIH PRIDELKOV

Lani je odkupila zadruga kmetijskih pridelkov za 235 milijonov dinarjev. Za svoje člane je nabavila nad 100 vagonov raznega reprodukcijskega materiala, med tem tudi močna krmla.

Kljub temu, da je bil opravljen lani tako velik blagovni promet, zadruga ni ustvarila več kot nekaj nad 3 milj. dinarjev dobička.

V razpravi so člani zadruge dali več predlogov za bodoče delo zadruge in za delo novega odbora.

Popravljanje vinskega mošta

Na sestav grozdja in vinskega mošta vplivajo različni čimbelji, od katerih so nekateri stalni, kakor sorta in lega, drugi pa zopet nestalni, kakor zrelost grozdja, zdravstveno stanje grozdja in temu slinilo.

V južnih krajih ima navadno vinski mošt preveč sladkorja in premalo kisline, nasprotni pojav je pri nas, ko ima često vinski mošt premalo sladkorja in preveč kisline.

Praksa je pokazala, da mora vino vsebovati najmanj 10 vol. % ali maliganov alkohola, da se dobro drži. Da bi dobili tak odstotek alkohola, bi naj imel vinski mošt vsaj 17 Klosterneuburskih stopinj sladkorja. Ker pa se od vin iz naših krajev pričakuje vsaj 11 vol. % alkohola, medtem ko so najbolj iskana vina z 12—12,5 vol. % alkohola, bi naj imel vinski mošt pri nas med 18 in pa 21 Klosterneuburskih sladkornih stopinj.

Da pridobi vinski mošt redno normalno sladkobo, se izjemoma dovoljuje v slabih vinskih letih dodajati vinskemu moštu rafiniran sladkor iz sladkorne pese in trsa, to je sladkor, ki je v prometu. Največ je dovoljeno dodajati 4 kg sladkorja na 100 litrov mošta. Ker ne more navadni sladkor neposredno prevreti, ampak ga mora predhodno enčim saharaza, ki se nahaja v vsakem vinskem moštu, ločiti v grozdni in sadni sladkor, rabimo za eno stopinjo sladkorja po klosterneuburskem načinu ovrednotenje 1,25 kg sladkorja. Če torej dodamo sladkorja, lahko dvignemo v maksimalno dovoljeno količino

moštu 3 sladkorne stopnje sladkorja.

Prevelike količine dodanega sladkorja škodijo lastnosti vina, vino je neharmonično, ker ni v naravnem razmerju z ostalimi sestavinami mošta. Močno sladko vino postane rado vlečljivo.

Vinski mošt je možno sediti tudi z zgoščenim moštom. Tak način slajenja pa je po navadi dražji kot slajenje s sladkorjem; dodan zgoščen mošt v večjih količinah pa prej škodi okusu vina kakor navadni sladkor.

V letih, ko je v vinskem moštu izredno mnogo skupne kisline, razkislamo vinski mošt. Upoštevati pa je, da je kislina v vinu odličan konservator in je v strokovnem pogledu ravno toliko vredna kot v trgovskem alkoholu. Zaradi tega je treba dobro premisliti, preden se kislina odvzame, kajti ta se lahko moštu in pa tudi še vinu vedno odvzame, v isti obliki pa je ne moremo nikoli več dodati. Praviloma razkislamo le one vinske mošte, ki imajo nad 12 promil kisline. Vina, ki imajo manj kot 12% kisline, ngujemo tako, da jim pade kisline z biološkim pedanjem.

Razkislavo opravimo s kalijevim karbonatom tudi kemično čisto kredo imenovanim (CaCO3) in sicer znižamo kislino za 1%/0, če dodamo 100 litrom mošta 67 gramov. Kemično čisto kredo raztopimo v pol škafa vinskega mošta med mešanjem, pri tem prične vinski mošt kipeči. To mešanico dodamo vinskemu moštu med mešanjem v nepolni sud. Ker prične mošt naglo kipeči, bi uhajal, če bi bil sod poln.

Najprimernejši način znižanja kisline v vinu pa je biološki proces, ki ga pospešujemo, če vinski mošt, ki je bil ob trgatvi razsluzen, do konca decembra večkrat z droži vred premešamo.

Dodajanje vinske kisline v naših krajih ni potrebno.

Tanin, in to enoliško čisto, dodajamo v dozi 10 gramov na 100 litrov belega mošta ali vina, če se ne čisti, da pospešimo čiščenje in preprečimo bolezen vlečljivosti.

Mošt režemo glede na sladkor in kislino prav tako, kot režemo in tipiziramo vina glede na alkohol in kislino, vendar je egaliziranje hitreje in boljše, če se režemo mošt pred vrenjem, kakor če se režemo vina.

Praktična zaščita sadnega drevja pred voluharjem

Voluhar povzroča sadjarjem veliko skrb. Marsikateri nasad postane škrlinast zaradi voluharja. Zavarovanje sadnega drevja pred zajcem je sicer zvezano z velikimi stroški, vendar je lažje izvedljivo. V vseh naših so v obrambi pred voluharjem iskali in kombinirali raznovrstne pasti, ki so jih nastavljali v rove, nameščali goste mreže na dele glavnih korenin in debela. V novem času so uporabljali strupene vabe, topliče itd. Vrsta zaščitnih ukrepov, od mehaničnih ovir, strupov, plinov, odstrelov, preko zatiranja s pomočjo psov in mačk je številna. Vsaj načini zatiranja so

dobri, če jih pravilno uporabljamo, vendar zahtevajo več časa in so navadno učinkovita le krajši čas. Zlasti nastavljanje pastí, strupov in topličev zahteva čas. Zamrežitev debela in glavnih korenin, vsaj 20 cm dolžine od debela, zahteva precejšnje izdatke za večje nasade, ker je cena pocinkane žice visoka. Mreža iz nepocinkane žice pa je kratkotrajna. Minilo je 15 let, ko smo urejali nove sadovnjake v Rogaski in del dreves zavarovali s steklenimi črepinjami. Večje črepinje smo zdrobili v koške velikost radirke in manjše. Z lop-

to smo jih posipali na pripravljeno zemljo tako, da so črepinje pokrile zemljo zelo na gosto. Na črepinje smo nasipali 10 cm debelo kompost, postavili sadiko na svoje mesto in obsipali korenine in sadiko do višine, kakor je stala v drevesnici. Tudi na pritrlečni grebenje zemlje smo posipali črepinje, da so bile od korenin in debela oddaljene vsaj 20 cm. Ko so korenina debela, sama odkri- vajo gladko stranico črepinje, zato ne obrtno konice nikdar proti korenini.

Iz razprave na obč. mladinski konferenci

17. februarja je bila v dvorani OK ZKS občinska mladinska konferenca, ki je ocenila delo v ptujski občini v preteklem letu. Po uvodnih formalnostih je predsednik občinskega odbora LMS tov. Avgust Holc govoril o »Ljudski mladini in njeni vlogi v družbenem življenju« ter na-

kazal nekaj glavnih smernic mladinskega udejstvovanja na gospodarskem, političnem in kulturnem polju. Referatu je sledilo poročilo sekretarja občinskega komiteja LMS, ki ga je prebrala tov. Zvonka Kecek.

Po poročilih je sledila razprava, v kateri so delegati opisali delo nekaterih osnovnih mladinskih organizacij, govorili o uspehih in neuspehih ter opozorili na probleme, ki ovirajo delo mladinske organizacije. Ker je v okraju največ delavske in kmečke mladine, so govorili predvsem o problemih delavske mladine. Tov. Rudi Zupanc je med drugim dejal: »Mislim, da je v našem mestu delavska mladina najbolj zastopana. Zato je potrebno nekoliko več besed o njenem življenju, o pogojih njene dela in razvoja in istočasno tudi o njenih nalogah. Potrebno je vedeti, kakšne cilje zasleduje naša mladina. Treba je na to mladino vplivati in jo poučevati, da bo o raznih vprašanjih, ki se ji postavljajo na terenu, kjer živi, lahko pravilno in jasno razpravljala. Potrebno je nekoliko bolj pogledati, kakšen odnos imo do svojega dela. Marsikje vemo za najrazličnejše slabe primere, zaradi katerih leži delna krivda tudi pri komisiji za delav. mladino pri OK LMS, ki je bila premalo povezana z občinskim komitejem in tudi z osnovnimi organizacijami. Premalo govorimo nadalje o delavski mladini kot srcu vsega mladinskega življenja. Da bi dvignili kvaliteto dela in udejstvovanja mladine, moramo vzporedno obravnavati tudi formiranje klubov mladih proizvajalcev. V naši občini pa ni niti enega takšnega kluba mladine, ki bi organizirano delal.« Med drugim je tov. Zupanc omenil, da je treba znati mladino tudi primerne zaposliti z mladinskim delom in da je bolje, če se mladinec organizirano izživlja, kot pa če se potika po gostilnah. Go-

voril je tudi o zapostavljenju mladine s strani starejših, ki mladina večkrat neupravičeno podcenjujejo. Tudi proti takim stvarem se mora boriti mladinska organizacija.

Med drugimi diskutanti se je oglasil k besedi tudi član CK OGLS tov. Mirko Posega, ki je govoril o vlogi mladine v družbenem življenju. Ves dosednji razvoj je bil takšen, da smo se morali prilagoditi dejanski situaciji in smo tudi uspeli, ker smo bili na tekočem s problemi, ki so se pojavljali. Ljudska mladina je bila in je še danes ena neaktivnejših političnih organizacij. Sedanje vlogo mladine je zelo dobro nakazal 8. plenum CK LMS. Vsebinska tega plenuma je tako obširna, da lahko vsaka veja današnje mladine najde v njem smernice za svoje delo. Gradivo ne nakazuje le problemov delavske mladine, ampak tudi probleme kmečke mladine in ostalih področij. Organizacijo, kot pravi VIII. plenum, moramo nujno usmeriti na vsa področja družbenega in političnega življenja. Budni moramo biti predvsem pri volitvah v razna društva in organizacije in druge organe, da bomo forsirali v nje mladinske kandidate in s tem pomladili razne organe delavskega upravljanja, komisije in odbore. Za agrarni ptujski okraj je kmečka mladina problem šte. 1, za Kidričevo pa delavska mladina. Bitko za razvoj industrije smo v glavnem končali in so vsa naša sedanja in prihodnja sredstva v pretežni meri za dvig kmetijstva. Na ta razvoj lahko mnogo vplivata kmečki fant in dekle. Zato moramo to mladino pripraviti, da bo zmogla odgovorne naloge prihodnosti.

O pomenu mladinske organizacije je spregovoril še sekretar obč. komiteja ZKS tov. Ivan Kranjčič, ki je poudaril pomen mladinskih delovnih brigad, ki so ptujski okraj vedno dobro re-

prezentirale. Govoril je tudi o razvoju LMS med vojno in po vojni. Med drugim je omenil, da ni dovolj, da se mladina samo zanima za družbeno upravljanje, ampak je važno to, da v teh organih upravljanja nastopa kot najrevolucionarnejši faktor. Zato je treba končati z odnosi zaostalega gledanja na razvoj mladine.

Med diskusijo se je govorilo tudi o delu mladinskih organizacij na solah, predvsem na gimnazijah, ki imajo precej drugačne naloge in zahteve kot kmečka mladina. Mladinsko delo in študij zelo težko vskladimo in iz takšnih razlogov potem popolnoma nehote, morda celo po krivdi takšnih objektivnih razlogov pade delavnost mladinske organizacije.

Konferenca je tudi zaključila, da je kadrovska vprašanje še vedno slabo in da bo treba v tej smeri mnogo več storiti.

KITAJSKA MODROST

Papir, smodnik, bolniška blagajna, tiskarstvo in še nekatera epohalna odkritja evropske genialnosti, niso bila nič drugega, kakor odkrivanje odkrite Amerike — vse to so imeli Kitajci že stoletja pred nami. Kar se tiče zdravstvenega zavarovanja, jih pa še danes nismo dohiteli. Kar poslušajte, kako prebrisan in tako rekoč psihološko so si uredili to stvar! Svojemu zdravniku so plačevali vsak mesec določeno vsoto denarja. Kakor hitro so pa zboleli, so s plačevanjem prenehali. Zdravnik je pa moral uporabiti nato vse svoje znanje in ni štedil ne s trudom,

Tudi tu kaj je gostota črepinj taka, da voluhar ne more najti prostega prehoda do sadike, temveč povsod zadene na črepinje. S tanjšim slojem zemlje pritrlečimo korenine v pravilno lego, črepinje pa zato, da ostanejo trajno na svojih mestih. Z ostankom zemlje uredimo grede v obliki sklade okrog sadike.

Črepinje so steklene, žgana kamenina, porcelan ali litina železa, torej vsaka snov, ki ni podvržena hitremu razpadanju in rjavenju.

Kot ima vsaka stvar svoje nedostatke, je največji manjvrednost v možnosti premikov črepinj, ko rahlamo zemljo okrog sadike. Prva leta po sajenju sadike je treba zemljo rahlirati previdno, v poznejših letih pa to opustimo in rajši obdajamo grede z muljem.

Zaščita sadnega drevja s črepinjami je poceni in trajna. Opazil sem, da je omenjeni 15-letni nasad tako zavarovan, še vedno kompleten, dočim je sodetni nasad škrlinast in neoten, ker je voluhar opravil svoje delo.

Ze davno so stanovalci branili vhod v šrambe in žitnice s steklenimi črepinjami. Škodljivci namreč ne more odriniti ostrih črepinj iz odprtih, ki si jih je izdolbel, temveč mora dolbiti novo luknjo. V splošnem se pa opaža, da se ranjeni škodljivci redko vrača nazaj na mesto nesreče.

Opisana zaščita sadnega drevja je cenena, preprosta, brez vsake potrate časa in izdatkov. Najvažnejše je, da je trajna, tako rekoč za vso življenjsko dobo drevesa. Pri sajenju sadike se zamudimo nekaj minut več kot navadno, se pa to zato izplača.

ne s hišnimi obiski, da bi pozdravil pacienta in bi tako spet prišel do svojega — zdravstvenega honorarja. To je vsekakor ideja, ki bi jo tudi pri nas — razen zdravnikov — vsi pozdravili.

Nekaj o zdravstveni službi v Ormožu

1. februarja t. l. smo v 4. številki »Ptujskega tednika« poročali, da zasluži zdravstvena služba v našem okraju več javne pomoči in pozornosti, da jo je treba izpopolniti ter povečati število zdravstvenih ustanov, njihovih zdravnikov in nižje zdravstvenega osebja, zlasti medicinskih sester. Mnogo tega se v veliki meri tiče tudi Ormoža in vsega njegovega občin. področja, zato smo mnenja, da ne bo odveč, ako v naslednjem prikažemo pregled zdravstvene službe, kakršna je bila v minulem letu v tej občini, da bodo naši bralci, še bolj pa njeni volivci imeli pred očmi, ko bodo mogoče še letos razpravljali o tem, da li in kako je potrebno zdravstveno službo v Ormožu izboljšati.

Kakor znano, živi na področju ormoške občine nekaj nad 16.000 ljudi. Poleg več zdravnikov, mestne lekarnе, rešilne postaje ter bolnišnice za pljučne bolezni, ki delajo za ljudsko zdravje in čuvajo delovno moč ljudi, je zlasti važen zdravstveni dom, v katerem je tako rekoč osredotočena vsa zdravstvena služba za Ormož in okolico. Za danes samo nekoliko o zdravstvenem domu in bolnišnici za pljučno tuberkulozo.

V OBČINI ORMOŽ JE BIL LANI VSAK OBČAN ENKRAT PRI ZDRAVNIKU
Zdravstveni dom, ki je v pristojnosti mestne občine, ima pomembno zdravstveno postajo pri Miklavžu ter splošne ambulante pri Tomažu in Ivanjkovcih. Na splošni ambulanti v Ormožu je delal do nedavna samo en zdravnik tov. dr. Jurij Carf, od 1. novembra dalje pa še dr. Fred König, ki sija opravila v

minulem letu 12.464 ordinacij. Na splošni ambulanti pri Tomažu (zdravnik dr. Noela Rupša) je iskalo zdravniško pomoč 1788 ljudi, v Ivanjkovcih (dr. Ivan Zorjan) 5479 in na pomožni zdravstveni postaji pri Miklavžu, kjer ni stalnega zdravnika in je tam enkrat tedensko ordiniral tov. dr. Carf iz Ormoža, pa 1198 ljudi. Največ na stroške zavoda za socialno zavarovanje (18.651 ljudi); privatnikov je bilo 1444, s čimer pa ni rečeno, da bi bili oni bolj zdravi, kakor zavarovanci, ker so pač iskali zdravniško pomoč izven splošni ambulanti. Na stroške OLO sveta za zdravstvo in socialno skrbstvo ter občinskega ljudskega odbora se je zdravilo 734 ljudi.
V celem je torej iskalo lani zdravniško pomoč v zdravstvenem domu, na pomožni zdravstveni postaji in na splošnih (Nadaljevanje na str. 3)

Andrej Kovač, bibliotekar:

Ptuj in okolica v pesmi in povesti

(Nadaljevanje)

V času pred nemirnim revolucijskim letom 1848, ki ga pisatelj Matzak opisuje v romanu »Waldmüller prekine svoje potovanje«, se je tudi po pisateljevih navedbah odvijal preko ptujskega mosta precej živahen promet, največ po ogrski prometni cesti. Pri Ogrskih vratih v bližini Invalidskega doma se mitničarji niso dosti brigali za prehodne trgovce z blagom, kajti ti se itak niso mogli izogniti mitnici na dravskem mostu, kjer so morali odrajtati predpisane mestne pristojbine, tudi če je bilo njihovo blago oproščeno državne carine.

Magistralne uslužbenke kormnega mesta Ptuja nam pisatelj opisuje kot zelo dobrodušne in naivne ljudi, ki jih preveča neka samozadovoljnost. V tem pogledu prednjači stražni mojster Čeh, ki se ženi pri Rižnarjevi vdovi, ki je imela malo prodajalno na oglu Gosposke in ulice Vseh svetnikov (kjer stoji danes posojilnično poslopje). Nekoč je imel ta občinski uradnik smolo, da ga je nekoč videl zgodaj zjutraj odhajati od Rižnarice s škornji pod pazduho. Ta dogodek se je seveda z bliskovito naglico razširil po mestu. V Rižnarjevi hiši je nekoč stanoval tudi naš slikar; takrat je tudi spoznal turniško Amelijo.

Ko sledimo malemu življenju teh predmračnih ljudi v Ptuj, nas pisatelj popelje zdaj v to, zdaj v ono starinsko ulico, tako v Gozno dravsko ulico, »od koder je prihajal trpek vonj po strojarski čreslovinu«.

In zopet smo pri Orfejevem spomeniku, kjer prisluškujemo pomenku med beneficijatom Vrblom in slikarjem (približno v tem času je bil beneficijati v Ptuj znameniti ptujski zgodovinar Simon Povodeni, ki je živel od 1753 do 1841). Iz njunega zanimivega pogovora izvemo o sekli orfiskov, ki izhaja še iz stare Grčije (6. stol. pred n. e.). To je bila nekakša verskofilozofska struja, ki je učila, da je največ od nas samih odvisno, kakšna usoda nas bo zadela. Glavno za orfika pa je to, da mora v stvar, ki se je lotil, tudi vanjo verjeti: »Od tod tudi umetnost pevcu Orfeja, ki je s svojo lirico krotil divje živali.« Umrlemu orfiku so dali s seboj talisman za navodilom, kako v podzemlju (Hadu) priti do izvira spomina. Orfiki so upali na večno blaženstvo potem, ko bodo pili iz izvira spomina, namesto iz Lethe, reke pozabljena.

V našem romanu nastopa »incognito« tudi absolutist in prvi uradnik države» knez Metternich, toda njegovo bivanje v Ptuj zgodovinsko ni dokazano. Mestni očetje ptujski so sklenili ga pozdraviti na Turnišču in mu predložiti prošnjo za zgradnjo železnice proti Pragerskem. Vendar se je ta pozdrav zelo komično končal, kajti Ptujčanji so pozdravili namesto kneza —

slikarja Ferdinanda, ki je dogovorno prevzel Metternichovo vlogo. V Metternichovi družbi je bil tudi turniški gost avstrijski nadvojvoda Janez Slika; si je pri pozdravnih ceremonijah še dovolil šalo, da je z balkona v Metternichovo nevoljo dovolil ptujskim meščanom en dan in eno noč svobodo govora.

V turniški »visoki« družbi je bilo govora tudi o slabih gospodarskih razmerah v Ptuj, zlasti tranzitna trgovina je zadnjih 20 let nazadovala. Kot nam domačijo za vse to je treba v ptujskem okraju pospeševati poljedelstvo, živinorejo in vinarstvo.

Na Turnišču se je pojavil še neki princ, nekdanja Amelijina ljubec. Med obema tekmečema, princem in slikarjem je prišlo celo do dvoboja, ki pa se je iztekel brez nezdode. Amelija se sama umakne in se odpove slikarjevi ljubezni.

Metternichu na čast je ptujski magistrat priredil v strelškem poslopju plesno zabavo. Bila je to stavba, zidana pretežno v baročnem slogu, stebra pri glavnem vходу pa sta krasili dve vazi iz pečence.

Pisec pravi, da so bili dobri Ptujčani vedno pripravljene na »živjo« klice, saj so jih v toku zgodovine obiskovali razni člani vladarske hiše. Po spominu iz Turnišča je tudi sedaj pozdravil poveljniki mestne straže napadeno osebo, zopet slikarja namesto kneza.

Vendar se je razpoloženje na veselici še nekam razvilo, kljub tej nezdodi, je Metternich je bil kot na trnih. Na mizo je prišla posebna sorta vina »Duc de Jerusalem«. Vsi gostje so spoznali v vinu nekak »genius loci« (prvotno je bilo to rimsko zaščitno božanstvo, pozneje pa je to pomenilo značilnost in bistvo kakakega kraja sploh). Na slavnosti pa se je zgodilo nekaj posebnega; sicer, tmečo se je pretil neki študent in glasno zaklical »svoboda«, kar je absolutno.

Vendar se je ta pozdrav zelo komično končal, kajti Ptujčanji so pozdravili namesto kneza —

dističnega kneza zelo vznemirilo. Po proslavi so se gostje razšli, tudi slikar je sedel drugi dan

Grad v Turnišču

Letna skupščina Počitniške zveze

Počitniška zveza je danes ena številčno najmočnejših mladinskih organizacij v državi, število njenega članstva pa se iz leta v leto narašča. To je organizacija, ki omogoča vsakemu mladincu, da lepo in prijetno preživi svoj letni dopust ob morju ali v planinah, na potovanjih ali pa na taborenjih. Zmeraj je več domov Počitniške zveze, zgrajene so na vseh pomembnejših letoviščih, ob morju, ob jezerih in v planinah. V teh domovih dobe člani po znižanih cenah prenočišča in hrano. Tudi na železnicah, avtobusih in ladjah imajo precejšen popust, kar jim omogoči daljša potovanja po Jugoslaviji. Število aktivnih članov se večja iz leta v leto, vedno znova potujejo in taborijo ter spoznavajo lepote naše domovine.

Tudi v ptujskem okraju je precej članov Počitniške zveze, ki so združeni v petih družinah. To so družine na ptujski gimnaziji, na vajeniški šoli in na nižjih gimnazijah na Hajdini, v Markovcih in Ormožu. Zanimivo in razveseljivo je dejstvo, da je v ptujskem okraju včlanjene največ kmečke mladine, ki se v preteklem letu udeležila nekaterih potovanj, ki jih je organiziral Okrajni odbor.

Letna skupščina je pokazala, da je organizacija ogromno naredila v preteklem letu, saj si je sama ustvarila sredstva za vsa potovanja in izlete. V preteklem letu je organizirala že II. javno tombolo, ki je odlično uspela. Pri organizaciji so sodelovale vse družine, največ pa je brez dvoma naredila družina iz ptujске gimnazije. Uspele priprave in dober rezultat tombole so že vsekakor velika priznanje agilnim članom te mladinske organizacije. Na ta način so si pridobili sredstva, ki so omogočila nekaj daljših in krajših potovanj in taborenj. Dve skupini sta letovali ob Jadranu, nekoli člani pa je dalj časa taborilo v Biogradu, druga skupina iz Hajdine pa v Zadru. Ferijalci iz Ormoža ni Markovec so se pridružili ptujskim članom, ki so potovali po Jugoslaviji.

Okrajni odbor je organiziral v Ptuj lepo urejeno prenočišče za potujoče člane ter jim preskrbel hrano po abonentskih cenah. V Ptuj in okolici je zbral precej podpornih članov, ki so podprli organizacijo gnotno in s prenočišči. Obnovil je tudi zalogo potovalnih šotorov, s katerimi so razne majhne skupine odhajale na krajše izlete.

TABORNIKI SE ŽE PRIPRAVLJAJO

Preteklo soboto so se zopet sestali taborniki iz ptujске gimnazije, da se pomenijo o bodočem delu ter pripravijo načrte za taborenja v prihodnjih počitnicah.

POSTATI HOČEMO DOBRI KMETOVALCI

Prav gotovo je to želja mladih gojencev Kmetijske gospodarske šole v Drnavi. To nedeljo so zaključili prvi letnik. Petnajst gojencev, petnajst mladih ljudi, ki so v Drnavi med prvimi spoznali, da je v kmetijstvu potrebno posebno znanje, če naj se izmota iz svoje zaostalosti. Ni bilo težko, saj posedujejo skoraj vsi učenci precej splošnega osnovnega znanja, saj ima večina dovršenih vsaj šest razredov osnovne šole.

Čeprav je prvi letnik javno pravzaprav zaključen ter so gojenci prejeli tudi izkaze o svojem napredku, so še kar sredi dela. Čaka jih je praktično spomladansko delo, čakajo jih še ure iz čebelarstva. Pa še nekaj: Prav krepko so zoraali v kulturno-prosvetno polje. Prvo žetev bomo dočakali na eno izmed naslednjih nedelj, ko nam bodo uprizorili »Zlatoroga«.

Glade, to pot menda najmlajše »gospodinje« pa so se praktično.

M. F.

IZ MAKOL

Občni zbor kmetijske zadruga v Makolah je bil boljši od vseh dosedanjih in je pokazal, da so kmetovalci napredno usmerjeni in da pričenjajo uporabljati vse možnosti za dvig kmetijske proizvodnje. To je jasno pokazala razprava o sadnem in trsnem izboru, plemenjalnih, umetnih gnojilih, strojnem parku in kreditih. Kmetovalci bodo v večji meri dajali zemljo v analizo, ki je predpogoj uspešnemu gnojenju z umetnimi gnojili.

Poslovno leto je zadruga zaključila s skoraj polmilijonskim dobičkom, čeprav ni bila sadna letina.

Občinski ljudski odbor se sicer trudi, da bi se podjetja in gospodarstva dvignila, vendar ne more iz svojih finančnih težav. Ker načrt dohodkov ni bil realiziran — izostajajo sredstva iz gozdnega in taksnega sklada, ki bi se morala stečati krajevnim odborom — ljudje precej kritizirajo. Gozdne in občinske ceste postajajo neprehodne kljub visokim gozdnim taksam in taksam na vprego in stroje.

Ob šolskem polletju je bil dosežen na makolski osnovni šoli 73,5-odstotni uspeh, na nižji gimnaziji pa 63,9-odstotni. Tudi šolski obisk je dosegel lepe odstotke: 94,6 in 96,2.

Kmetijsko-gospodarska šola še traja, zdravstveno-vzgojni tečaj Rdečega križa in kuharsko-gospodinjski tečaj pa sta letos že končala in zaključila svoje delo z dobro uspešno družabno priveditvijo, ki so se je udeležili tudi starišji gojenki. Kuharsko-gospodinjski tečaj je vodila poiztovalna in vestna učiteljica tov. Lončarič Marija.

Solska mladina je zimske počitnice bogato izkoristila za smučanje. Lepe uspehe so pokazale smučarske tekme. Tekmovali so pionirji in mladinci v smuku, slalomu in skokih, pa tudi cicebani so se pomerili. V smuku je bil prvi Kunej Lojzek, naslednji pa so bili Doberšek Vinko, Novak Alfonz, Sket Adolf in Kropac Anton.

V slalomu pri mlajših pionirjih: Kunej Lojzek, Brglez Silvo, Lupinšek Drago, Tacinger Anton, Grobeljšek Jože; pri starejših pionirjih pa Doberšek Vinko, Novak Alfonz, Kropac Anton, Sket Adolf, Vouk Franc.

Skoki: Kunej Lojzek, Lupinšek Drago, Grobeljšek Jože, Tacinger Anton, Doberšek Vinko, Skrbis Franc, Kropac Oton.

Pri cicebanih se je najbolj izkazal Kodrič Štefek.

Sedanjí tarifni pravilniki negativno vplivajo na delovno moralno delavcev v makolskih podjetjih. Delavci ne morejo razumeti, da so plače tako različne. Naloga sindikata bi bila, da raztolmači delavcem ta zamotan način nagrajevanja.

V zadnjem času je bilo v Makolah nekaj kmetijskih predavanj s filmi, ki so bila dobro obiskana. Prosvetno društvo pripravlja svojo prireditev za mesec marec. 8. februarja je bil Prešernov dan z akademijo, pri kateri so sodelovali osnovna šola, nižja gimnazija, mladinski pevski zbor in novo ustanovljeni oktet, ki ju vodi učitelj tov. Potonik.

Zdravstvena pomožna postaja v Makolah je za te kraje prava blagodat. Vse ljudstvo ceni izredno poiztovalnost dr. Pena, ki se ne ustraši noči niti vremenskih neprilic, ko je treba pomagati sočloveku.

Potrebna bi bila tudi zobna ambulanta, za katero je prostor že pripravljen. Sedaj iščejo vsi ljudje zobozdravniško pomoč v 9 km oddaljenih Poljčanah ali Majšperku in 25 km oddaljenem Ptuj.

B. B.

Tečajnice iz Dornave

Nekaj o zdravstveni službi v Ormožu

(Nadaljevanje z 2. strani)

ambulantah 2029 ljudi, to se pravi, da je bil vsak človek v občini lani enkrat pri zdravniku, okoli 5000 ljudi pa celo po dvakrat.

Poleg številne ordinacij so v splošnih ambulantah zdravniški obiskali lani na domu še 1064 bolnikov, na protituberkuloznem dispanzerju pa je šef bolnišnice za pljučno tuberkulozo tov. dr. Sušteršič pregledal lani še sumljivih in drugih pljučnih boleznih 1132 ljudi (po enkrat na teden) ter izvršil po zakonu o živilih in drugače predpisanih pregledov v 232 primerih.

Posvetovalnica za matere in otroke je imela 780 obiskov, babice (6 po številu) pa so jih napravile pri nosečih ženskah na domih 3038.

Šef zobne ambulante, dentist tov. Blagovič, je z enim zobotehnikom (ki pa je delal samo do 30. septembra) in eno instrumentarko opravil v minulem letu v Ormožu na stroške okrajnega zavoda za socialno zavarovanje 3228 ordinacij in privatnih 1100. V tem so vštete tudi njegove ordinacije na pomožni zdravstveni postaji pri Miklavžu, kamor hodi po enkrat na teden. Izven ormoške občine ordinira en popoldan v tednu še v Središču.

BOLNIŠNICA ZA PLJUČNO TUBERKULOZO V ORMOŽU JE OPREMLJENA Z NAJMODERNEJŠIMI SREDSTVI

Specialna bolnišnica za pljučno tuberkulozo je bila ustanov-

ljena prve dni maja 1948, ko je bila prejšnja splošno bolnišnico ukinitila vlada LRS ter njeno delo ustavila. Leta 1956 je bilo v to bolnišnico sprejetih na zdravljenje 281 bolnikov, največ iz ptujskega in iz ljutomerskega okraja, potem iz mariborske okolice, Murske Sobote, Lendave in Slovenjega Gradca. Ozdravilo jih je in bilo odpuščenih domov 264. Povprečna doba zdravljenja je pri njih trajala po 168 dni (v splošnih bolnišnicah v Ptuj in Mariboru traja doba zdravljenja povprečno 9-14 dni), umrli so štirje bolniki. Povprečni stalež je bil dnevno 130 bolnikov in je bilo zanje potrebno lani 44.467 oskrbnih dni. Postelje so bile med letom zasedene 100-odstotno.

Bolnišnica je opremljena z najmodernejšimi sredstvi sodobne medicine za razpoznavanje pljučnih bolezni. Ima zobno ambulanto za svoje paciente, v kateri ordinira enkrat tedensko zobni tehnik tov. Blagovič ter delovno ambulanto, v kateri so zaposleni še ne povsem ozdraveli bolniki, ki jim več ni treba biti v postelji, a še ne smejo domov, da ne bi zopet zboleli. Tlačni bolniki se učijo raznih obrti, nekateri pletejo iz vrba koše in košare, jerbace (korpe) in klubske garniture, drugi pletejo cekarje, ženske delajo različna ročna dela in toaletne šatule, šivajo, pletejo volnene jopice, popravljajo najlon nogavice in drugo. Njihove izdelke prodajajo razne trgovine in so bolniki dobili v minulem letu za nje okoli 250 tisoč dinarjev.

Na ta način so bolniki koristno zaposleni, pa jim ni dolgčas in da ne razmišljajo o svoji bolezní.

Bolnišnica je pod vodstvom specialista za pljučne bolezni tov. dr. Josipa Sušteršiča, ki mu pomaga asistent dr. Emil Vengust.

Ako primerjamo, kako je bolnišnica zasedena danes in kako je bila v letih 1946 in 1947, to je eno leto prej, kakor je bila spremenjena v bolnišnico za pljučne bolezni, potem vidimo, da je sedaj mnogo bolj zasedena, kakor je bila nekdanj. Leta 1936 so bile bolniške postelje zasedene v višini 68 odst. iz področja, za katero je bila namenjena, to je iz ptujskega in ljutomerskega okraja je bilo 37 odst. bolnikov. Leta 1947 je bila zasedena 77-odst. iz okraja Ptuj in Ljutomer v višini 53 odst., iz drugih krajev pa 24 odst. Oskrbnih dni je tega leta imela 31.753. Toľiko o tej bolnišnici.

Ormožani se še spominjajo, kako se nekateri dolgo niso mogli spriznati z ukinitvijo križniške splošne bolnišnice, a se manj s tem, da jo je slovenska vlada spremenila v bolnišnico za pljučne bolezni. Da danes že gledajo ljudje z drugačnimi očmi na njo, ker vidijo, da se iz nje ne razširjajo pljučne bolezni, kakor so si nekdanj domisljali, ampak nasprotno, da se v njej pljučne bolezni zdravijo z velikim uspehom, z uteho in blagor vseh delovnih ljudi, ki iščejo v njej zdravje od naše najbolj zavratne bolezni — tuberkuloze.

ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE

Martin je našel svojo pot

Pred dnevi me je na cesti proti Ptujski gori dohitel delavec, ki se je s kolesom vračal z dela v tovarni Kidričevo. Kmalu sva bila v živahnem razgovoru, v katerem sem ga največ izpraševal ali mu pritrjeval, on pa je odgovarjal in pripovedoval. Ako bi vse njegove odgovore in pripovedovanje združil, bi se glasilo nekako takole:

»V Kidričevem sem se zaposlil pred dobrim poldrugim letom. Od takrat se vsak dan vozim s kolesom 15 km od doma do tovarne. Kadar je cesta suha je vožnja kar prijetna, težko in naporno pa je v blatu, dežju in brozgi. Todačasoma se človek vsemu privadi in utrdi, da se ga niti prehlad ne prime. Navdiš se tudi vsak dan pregledati kolo, da ti med potjo ne sabotira, kadar pa naletiš na kak žebelj ali oster kamen, ga moraš znati v nekaj minutah zakrpati, zakaj na delovnem mestu je treba biti točno ob uri. Le kadar je večji sneg, je malo težje. Takrat moram uro in pol pošteno pesačiti, da ujamem delavski avtobus.

Toda upam, da mi teh naporov ne bo več treba dolgo prenašati, zakaj v kratkem bom dobil v bližini tovarne cenejšo stanovanje in se mislim z družino preseliti. Sicer bi stanovanje v bližini bilo lahkobiti, a je za mojo plačo predrago, posebno ker se žena z dvema otrokoma ne bi mogla zaposliti niti na pri-

žensko posebnih možnostih zaposlitve. Čemu bi mi tudi bilo večsobno komfortno stanovanje, ko sva pa z ženo vajena stiskanja v eni sami mali sobici. Sploh ne vem, zakaj toliko grade teh dragih stanovanj, ko bi za mnoge delavce bila pripravnejša cenejša stanovanja.

Drugače pa sem z delovnim mestom kar zadovoljen, ni sicer lahko delo, vendar sem se mu privadil. Veseli me tudi tovarištvo med kolektivom v obratu, kako bi rad s tovariši včasih kako uro pokramljal v prostem času, pa kaj ko moraš po končanem delu takoj zajezditi svoje »konja« in domov...

Edino kar obžalujem je to, da se nisem prej zaposlil. Skoraj osem let sem nekako tako zapravil, da nimam od njih ničesar. Ko sem odslužil kadrovske rok, sem se sicer zaposlil, a sem vzdržal le par mesecev. Preveč me je vlekle življenje v domačem okolju. Doma sicer nisem imel kaj delati, saj imamo samo malo freto, toda: kopanje v vinogradov, mlačev, trgatve, kožuhanje, vino kolikor ga je kateri od takih priložnostih hotel piti, prostost, fantovska družba, dekleta, vse to me je privlačevalo in vsega tega sem se naučil, in od vsega tega nimam ničesar. Včasih sem si mislil: kaj bom delal v tovarni za tistih par stotakov dnevne mezde, ko si pa pri akordnem drvarjenju pri-

kmetu zaslužil dnevno tudi po tisočaku ali pa si na dnini pri kmetu pojedel in spil za večjo vrednost, kot bi v tovarni znal dnevni zaslužek. Tako med tednom prislužen denar je potem ob nedeljah kopal v gostilni, na veselici ali vinočetu.

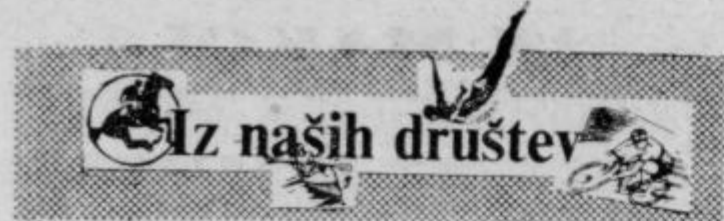
Potem pa se ti zgodi, da zaideš v ljubezni predaleč, moraš se poročiti in prevzeti skrb za družino. Zaposlil sem se in tudi prišel do spoznanja, kaj vse sem zamudil. Marsikateri moj sovrstnik ima danes že nad 10 let zaposlitve, ima kvalifikacijo in boljše plačo; jaz pa sem šele začetnik...

Prišla sva do vrha in obstala, zakaj najini poti sta se ločili. Trpkost, ki su mu je zarisala na obrazu ob tem pripovedovanju, je prešla v nasmeh, ko mi je dal roko.

»No, prizadeval si bom popraviti to, kar sem zamudil, pa srečno!« — je še veselo zaklical, se zavihtel na kolo in se spustil v dolino proti Dravinji.

Dolgo sem se mislil nanj in na njegovo pot do spoznanja. Nehote sem pomislil tudi na številne fante po vseh Halozah, ki podobno, kot je ta Martin, zapravljajo čas in mladost. Ali bodo tudi ti podobno prihajali do spoznanja in se vključevali v družbo, ki si utira pot v svetlejšo bodočnost.

F.

Športno društvo „Drava“ pred občnim zborom

V prvi polovici zadnje sezone v društvu ni bilo dovolj pozitivnosti, niti pri odobritvi niti pri igralcih. Zlasti nogometni del je bil v zadnjem času hudo krizo. To se je zlasti odrazilo pri prvem moštvi, ki nekaj časa ni imelo trenerja, igralci pa niso kazali dovolj resnosti. Šele prav na koncu se je vse izpremenilo. Zadnja tekma pa je bila zopet veliki preobrat. Zmaga Aluminja bi povzročila uvrstitve Drave na sre-

do tabele, če bi ne bila tekma razveljavljena. Le tako je Drava lahko zasedla prvo mesto.

Mladinska ekipa je v zadnji sezoni slabo igrala. Je pa v moštvi nekaj mladincev, ki so se dobro izkazali. Na nosometnem igrišču vidimo tudi vedno več pionirjev, kar je zelo razveseljivo.

Rokometarji so se skozi zimo marljivo pripravljali za sezono, ki prihaja.

Zelo agilni so bili kegjaši. Tekmovali so za vstop v osončno ligo, kar so dosegli, ter se sedaj pozitivno borijo z zelo močnimi klubi, da bi dosegli boljša mesta.

Končna tabela nogometnega prvenstva Mariborsko-celjske lize je naslednja:

Drava	11	7	2	2	26:16	16
Kovinar (M.)	11	6	3	2	35:20	15
Alumin. (K.)	11	7	1	3	26:17	15
Svoboda	11	7	0	4	30:19	14
Braštvo	11	5	1	5	23:19	11
Rudar	11	5	1	5	33:36	11
Kovinar (St.)	11	4	3	4	20:27	11
Celje	11	4	1	6	25:29	9
Fužinar	11	4	1	6	15:25	9
Nafta	11	3	1	7	21:22	7
Usnjarij	11	3	1	7	16:27	7
Brezice	11	3	1	7	14:27	7

R A

ROJSTVA

Rojstva: Pozeb Hedvika, Ptuj, je rodila Viljama; Fijačko Ana, Brezovec 90 — Vekoslava; Drevencik Slavka, Ptuj — Mirana; Rep Jera, Gorca 34 — Ivana; Širovnik Elizabeta, Dolane 41 — Franca; Struč Ljudmila, Kažar 61 — Janeza; Vindiš Julijana, Rodni vrh 42 — Jožefa; Zamuda Marija, Placarovci 14 — Slavka; Majcen Marija, Muretinci 36 — Danico; Roškar Angela, Gorišnica 46 — Andreja; Furjan Antonija, Jarki 17 — Stefana; Furek Ana, Zlatoličje 39 — Danila; Radec Olga, Ptuj — Kristijana; Lovčnik Danica, Placar 64 — Jožico; Petrovič Ana, Pohorje 23 — Franca; Rudolf Katarina, Cezanjčevci 49 — Romana; Popoček Marija, Podvinci 1 — Angelo; Petrovič Ana, Kidričevo 9 — Jagodo; Požgan Marija, Kidričevo 4 — Marijo; Kmet Marija, Nova vas 24 — Darka.

Težne cene

v sredo 27. februarja 1957 za kilogram, liter ali komad

Cebulek 500, čebula 100, česen 120, luščeni fižol 40—60, hren 100, krompir 15, peteršilj 50—60, rdeča pesa 25, redkev 20, por 40, solata endivija 100, rdeča zelje 30, zelje v glavah 30, zelena 60, korenček 30—40, ohrovt 30, koruza 35, pšenica 40, proso 35, ajdova moka 60, koruzni zdrob 60, ajdova kaša 130, prosena kaša 80—90, surovo maslo 500, zaseka 300, mleko 30, smetana 140—160, sir 40—80, koki 400—500, piščanci 300—600, purani 800—1400, jabolka 30, jayca 9, kislina repa 30, kislje 80, 40—50, jetmenova kaša 80, močvilica 100, regrat 150, radič 150, domači kis 25, mešano suho sadje 50.

Sirelstvo

Liga tekmovala v streljanju s puško na zračni pritiski, ki je bilo 24. februarja v treh strelskih dvoranah, je pokazalo dvig strelstva.

Udeležilo se ga je 18 ekip članov, 10 ekip mladincev, 2 pionirjev, 3 ženske, ter 2 mladinki. Vseh strelcev je bilo 164. Ostri konkurenci so med člani zasedli 1. mesto SD Kidričevo I., 2. Turnišče, 3. Železničar I., 4. Kidričevo II. Vsi z nad 600 krogi.

Najboljši strelci so: Hojnik (Kidričevo), Pol (Turnišče), Volgemut in Rašl (Železničar), Skok (Turnišče), Seka (Drava), Koželj (Zel.), Kramberger in Sihalj ter Antonič (Kidr.). Med mladinci je bila najboljša ekipa Brega, nato Kidričevo, Železničar, Turnišče, Mladinec I., Pietarna, Lovrenc, Mladinec II., Drava in Majšperk.

Vrstni red članic je: Turnišče, Pietarna in Petovja; pionirjev pa: Breg in Lovrenc. Najboljši strelci bodo zastopali ptujski okraj na republiškem tekmovanju.

Uprava Mestne knjižnice in čitalnice v Ptuj

OBVEŠČA BRALCE

da bo knjižnica v času od 4. marca do 30. aprila 1957 zaradi odsotnosti knjižničarke tov. Alibevič, ki bo na dvomesečnem knjižničarskem tečaju v Ljubljani, poslovala v nekoliko skrajšanem izposojevalnem času, in sicer:

za odrasle od 9. do 10. in od 16. do 18. ure (razen ob sobotah popolnoma);

za mladino pa od 11.30 do 13.30.

Omejitev je samo začasna, zato prostimo bralce, da z nerednim prihajanjem ne otežkočajo dela knjižničarke. Dopolnanski izposojevalni čas za odrasle je predvsem za vse one, ki nikakor ne morejo priti popoldne.

Uprava Mestne knjižnice in čitalnice Ptuj

VABILO VSEM KURENTOM IN PUSTNIM MASKAM!

Godba »Svobode« Ptuj vabi vse kurentne, pustne šeme, najrazličnejše maske, konjenike, kočesarje, voznike itd. iz Ptuja in okolice, da se priključijo

PUSTNEMU SPREVODU MASK

Ki bo na pustni tork, 5. marca 1957, ob 15. uri popoldne. Dobrodošle najrazličnejše skupine in posamezniki. Mladina in otroci naj pridejo pod vodstvom starejših oseb. Zbirališče je v dvoršču gostilne »Novi svet«, od koder krene poveljka točno ob 15. uri po mestu.

Pripravljalni odbor.

PRODAMO ČASOPISNI PAPIR. Uprava »Ptujskega tednika, Lackova 8, Ptuj.

DPD »SVOBODA« — PTUJ

V soboto, 2. februarja 1957, in v torek, dne 5. februarja 1957, ob 19. uri v Narodnem domu

VESEL PUSTNI VEČER Z NAGRAJEVANJEM MASK

IGRA ODLIČNA GODBA — BAR — VESELI SPORED VSTOPNINA 100 DIN MASKE 40 DIN

Predprodaja vstopnic pri Trgovskem podjetju »VESNA« - Ptuj v torek, 4. februarja 1957, popoldne ob 15. uri spredov mask, kurentov, pustnih šem itd. po mestu v Ptuj. Zbirališče mask ob 14. uri v dvoršču gostilne »Novi svet«. Vabimo k sodelovanju vse maske!

PRIPRAVLJALNI ODBOR

Škopano slamo

plačujemo po 12 dinarjev za kilogram — imamo naprodaj VEČJE ŠTEVILO KOŠAR IZ ZELENE VRBE z a krompir po 170 dinarjev

PLETARNA Z O. J. PTUJ

Uspelo zborovanje esperantistov

Občnega zbora Esperantskega društva kot sekcije »Svobode« Ptuj se je udeležilo nad 50 članov, tečajnikov in učencev gimnazije Ptuj in iz Nižje gimnazije v Središču, ki obiskujejo esperantski pouk. Prišli so tudi esperantisti-samouki iz Ivanjkevec, zastopniki Esp. društev iz Celja in Maribora.

Pred pričetkom zborovanja je bil kratek kulturni program. Zelo je ugajala v zboru zapeta esperantska himna »LA ESPERO«, sledile so deklamacije tečajnikov in tečajnic; najmlajša učenca H. razreda gimnazije sta recitirala v esperantu »Pozdrav Titu«, 8-letna Nadica Z. je zapela »Salut al vi«. Posebno pa je navdušil navzoče nastop najmlajših Tjaške in Jožice L. ter Vlaste Z., ki so ljubko deklamirale »NIA ESPERANTO«.

Zbor sta pozdravila tudi predsednik »Svobode« in zastopnik Sindikata, ki sta izrazila zadovoljstvo nad doseženimi uspehi in dala priznanje našim esperantistom.

Dnevni spored za nedeljo, 3. marca 1957

6.00—7.00 Domače pesmi in napeti za prijetno nedeljsko jutro — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objave dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in priredite dneva. 7.35 Zabuvene melodije. 8.30 Otroška predstava — Mark Twain: Kraljevič in berat. 9.10 »Podležje poje« (sodelujejo amaterski pevski zbor iz Pirmic, Dola pri Hrasniku in pevski zbor prosvetnega društva »Postar« p. v. Antona Vrakca. 9.45 Se komita borijo — Tone Seliškar. 9.50 Mati na razpju: b) Juhelka. 10.15 Nedeljski simfonijski koncert — Antonin Dvořak: Serenada za godala v E-duru (igra orkester praških solistov, dirigira Václav Talich); Richard Strauss: Koncert za violino in orkester v D-molu. (Prva izvedba v Radni Ljubljani) — Izzvajajo violinist Siegfried Borries in simfoniski orkester, dirigent Arthur Rother. 11.15 Odhaja za Beneške Slovence. 11.35 Ljubka glasba (skladbe J. Offenbacha, R. Štrébica in J. Kerna igrata Zabavni orkester Radia Beograd. J. Stranaka, Ch. Simiča in Dunajski simfonijski orkester p. v. Roberta Stolra. 12.00 Pogovor s poslušalci. 12.10 Opoldanski glasbeni spored. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in objave. 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 13.30 Za našo vas. 14.00—16.00 Naši poslalski čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 15.00—15.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objave. 16.00 Bogdan Pleša: Lipica (skladbe H. Berlioz, J. Stranaka, Ch. Gounoda, E. Saint-Saens, R. Schumann in R. Wagnerja). 17.30 Radijska igra — Mark Twain: Pogodba o govedini (prva izvedba). 18.20 Melodije za dobro volje (igraza orkestra Mantovani in Roberto Inglese). 19.00 Radijski dnevniki. 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame. 20.00 Malo od tu in malo od tam (Zabavna glasbena oddaja). 21.00 Kulturni razgledi. 21.15 Danilo Svara: Vitija, kantata za sopran, bariton, zbor in orkester na besedilo Ottona Zupanciča (Irv. Nade Vidmar, Samo Smerkel, zbor in orkester Slovenske filharmonije, p. v. Svarja). 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Nekaj novosti iz našega arhiva zabavne glasbe (Izzvajajo: Zabavni zbor Radia Kopenhagen, orkester Erwin Lehn s solistom Wolfgangom Sauerjem in kvartet Mojmir Sepeta). 22.55—23.00 Poročila. 23.15—23.00 URK program: Jazz-Cocktail (v zasedbi: kvartet Stan Getz, Miles Davis s Franco, sekstet Lennie Tristano in combo »Jazz studio Two«). 23.00—24.00 Odhaja za tujino — na valu 327.1 m (prenosi iz Zagreba).

ČE ŽELITE POCENI ZBOLJŠATI OBED, PA NAPRAVITE TAKOLE:

V kozico denite se na mrzlo mast nekaj koščkov sredice kruha ali skorjo strgane žemlje, nekaj rezancev čebule, korenja, še vršček timijana in paradiznik. Iz juhe vzemite še nedokuhano govedino (takrat, ko je juha že dobila dovolj okusa), jo zrežite na rezine in stresite v kozico. Povrh naložite zrezane zelenjave, zalijte z juho, da je dobro pokrito in počasi dušite na robu štedilnika. Servirajte z makaroni, polento ali krompirjem. Jed je zelo okusna in poceni.

RAGU IZ TELEČJE GLAVE. Telečja glava, čebula, korenček, peteršilj, drobna zelena, sol, 5 zrn popra, 4 dkg surovega masla ali masti, 6 dkg moke, 10 dkg gob, četrt litra vina.

Telečjo glavo kuhamo 2 uri v slani vodi. Ko je meso mehko, glavo ohladimo in obremo meso od kosti. Meso zrežemo na rezine. Oboje, meso in jezik počasi dušimo s korenjem in drugimi začimbami in juho. Napravimo iz masla in moke temno prežganje, ga zalijemo z juho, v kateri smo kuhali glavo in precedimo na meso; primesimo temu gobe in vino ter počasi kuhamo, dokler ni vse mehko.

Mestni kino Ptuj predvaja od 1. do 3. marca ameriški film »BENEŠKI POTEPUH« in od 5. do 7. marca ameriški film »MASCEVALCI«.

Mestni kino Ormož predvaja 2. in 3. marca amer. film »MOGAMBO« in 6. marca nemški film »PIROŠKA«.

Kino Središče predvaja 2. in 3. marca ameriški film »DARJA NE ZASLJE«.

Kino Muretinci predvaja 2. in 3. marca amer. film »HONDO«.

Kino »Vedrost« Miklavž pri Ormožu predvaja 3. marca francoski film »ODSEL BREZ NASLOVA«.

Okrajno gledališče Ptuj

Petek, dne 1. marca, ob 20. uri B. Nušič: »NARODNI POSLANEC«. Gostovanje v Ljutomerju — abonma in izven.

Pozor, vrtičkarji! Trgovsko podjetje »Zadružnik«, Ptuj (poslovalnica nasproti okrajja), obvešča vse vrtičkarje, da bo prodajalo od 1. do 10. marca 1957 na drobno umetna gnojila za potrebe vrtov. Pozneje zaradi omejenih količin gnojil verjetno ne bo na zalogi.

TRGOVSKO PODJETJE »ZADRUŽNIK« PTUJ

DOMAČI NASVETI

Za domini družino

DOMAČI ZORAVNIK
VZGOJA OTROK
KUHINJA

SALMIAK V GOSPODINJSTVU

Za odstranitev madežev smole in katrana ga lahko prav tako uporabljate, toda pod pogojem, da je barva tkanine dobra. To lahko preizkusite tako, da rob tkanine podrgnete s krpicjo ali vato, namočeno v salmiaku. Madeže od joda na belih tkaninah je treba potopiti v raztopino salmiaka (2 skodečici vode in 1 skodečica salmiaka). Da boste čim bolj odstranili madeže, je treba tkanino, prtem ko ste jo potopili v raztopino, izprati z razredčeno sočno kislino.

Tudi volnena pregrinjala, preproge in zavese lahko očistite in osvežite s salmiakom. Potem ko ste jih dobro očistili in iztepli, jih posujte z žagovino, ki ste jo ovlažile z raztopino salmiaka. Potem preproge dobro zdrgnete s suho ščetko ali čisto metlico in iztresete s prave strani. Mastne madeže lahko spravite s preprog, če jih zdrgnete s kosom vate, ki ste jo namočile v salmiaku.

Pri barvanju tkanin rastlinskega izvora (bombaževinašnih, lanenih, konopljenih, iz jute itd.) dodajte vodi za barvanje in izpiranje malo salmiaka (na tri litre vode, dve do tri žlice salmiaka).

Porcelansko ali stekleno posodo, ki je mastna in umazana (steklenice za olje) lahko operete z vodo, kateri ste dodali malo salmiaka. Umazane glavnike potopite v mlečno salmiakovo vodo. Potem ko ste jih pustili nekaj časa v tej raztopini, jih ščetkajte pod močnim curkom vode.

ČE ŽELITE POCENI ZBOLJŠATI OBED, PA NAPRAVITE TAKOLE:

V kozico denite se na mrzlo mast nekaj koščkov sredice kruha ali skorjo strgane žemlje, nekaj rezancev čebule, korenja, še vršček timijana in paradiznik. Iz juhe vzemite še nedokuhano govedino (takrat, ko je juha že dobila dovolj okusa), jo zrežite na rezine in stresite v kozico. Povrh naložite zrezane zelenjave, zalijte z juho, da je dobro pokrito in počasi dušite na robu štedilnika. Servirajte z makaroni, polento ali krompirjem. Jed je zelo okusna in poceni.

RAGU IZ TELEČJE GLAVE. Telečja glava, čebula, korenček, peteršilj, drobna zelena, sol, 5 zrn popra, 4 dkg surovega masla ali masti, 6 dkg moke, 10 dkg gob, četrt litra vina.

Telečjo glavo kuhamo 2 uri v slani vodi. Ko je meso mehko, glavo ohladimo in obremo meso od kosti. Meso zrežemo na rezine. Oboje, meso in jezik počasi dušimo s korenjem in drugimi začimbami in juho. Napravimo iz masla in moke temno prežganje, ga zalijemo z juho, v kateri smo kuhali glavo in precedimo na meso; primesimo temu gobe in vino ter počasi kuhamo, dokler ni vse mehko.

JETRNA PASTETA

Skuhajte mehko 1 kg svinjske glave brez ušes. Izločite kosti in zmeljite trikrat v strojčku meso. Dodajte četrt kg trikrat zmeljih svinjskih jeter in 10 dkg papricirane slanice. Ko je vse dobro zmelto, osolite in popoprajte. Pridenite pol drobno zrezane čebule in osminko litra juhe, v kateri se je kuhala glava. Vse to dobro premešajte in napolnite v pločevinasto posodo, ki se dobro zapira ter kuhajte dve uri v sopeni. Pasteto hranite na hladnem in suhem prostoru.

DROBNI NASVETI

ZILAVA GOVEDINA se zmešča, če jo pred kuhanjem namočimo za nekaj ur v jedilno olje. Meso postane na ta način mehko kot najslajša teletina.

ZDROB je treba zelo pazljivo kuhati, ker se sicer sprime v kepico. Zato ga prej vsujemo v papirnato vrečko, ki ji spodaj odrgamo ogel. Tako zdrob lahko počasi vsipamo v juho ali krop, v katerem ga hočemo skuhati.

KVAŠENO TESTO, ki ni hotelo vziti, premešamo z nekaj moko, ki smo ji dodali pecilni prašek. Pri tem testo nekoliko zrahlijamo z mlekom, nato pa hitro izobilikujemo, nameravano pecivo, ki ga povrh nekaj izdatneje namažemo z mastjo kot sicer.

ZLIKANO PERILO je treba po likanju pustiti vsaj pol dneva zunaj omare, ker se sicer v zaprti omari navzame neprijetnega duha.

Snega ali smetane ne smete mešati v aluminijasti posodi, ker postaneta sivkasta. Boljša je porcelanasta ali pološčena posoda.

Rozine pred uporabo operemo in dobro osušimo. Za tekoče (biskvitno) testo jih povajamo v moki, preden jih primesimo testu. S tem preprečimo, da pri pečenju ne zlezajo na dno.

Pecilni prašek pred uporabo vedno presejemo in ga zmešamo z moko predno ga dodamo testu. Testo s pecilnim praškom naj ne počiva, ker v dotiku s tekočino prašek kmažur izgubi svojo rahljalno moč.

Šipe na kuhinjskih pa tudi na sobnih oknih se v mrazu rade orosé, če dela v sobah več ljudi. To neprijetnost lahko preprečimo za nekaj časa, če namoščemo šipe z mešanico iz 500 gr vode, 500 gr špirta in iz 50 gr glicerina ali pa z mešanico mila, glicerina in špirta. Ko se šipe posuše, jih z mehko krpicjo, ki ne pušča vlaken za seboj, zbrišemo, da so spet svetle in prozorne.

Štedilnik da drva čistimo že med kuho. Zbrišemo vse, kar prekipi. Kuhalno ploščo namažemo z grafitom. Kuhinjske brišče in krpe so mnogo dlje uporabne, če namesto njih uporabljamo papirni čistilni štedilnik.

NOVA ŠTEVILKA »SODOBNEGA GOSPODINJSTVA«

Čeprav s precejšnjo zamudnostjo, ki so jo povzročile tehnične ovire, je ta gospodinjska revija uspešno stopila v novo leto. Vsi prispevki, kolikor jih je objavljenih v pravkar izšlem zvezku, so bogati nasvetov, ki bodo koristili sleherni družini.

Uvodnim mislim tov. Vide Tomšičeve o našem življenjskem standardu o socialno-zdravstveni in prosvetni službi ter o stanovanjski izgradnji in mislim tov. Edvarda Kardelja o proračunih in o naši trgovski sledi članek, kako si olajšamo dviganje in prenašanje težjih bremen. Precej prostora odmerja revija pletenju in pletenju. Opozorja na prednosti novih pletilnih strojčkov in svetuje, kako s poliranjem zank brez vsakršnih izdatkov povečamo različne pletenine. Družinam, ki žive v tesnih stanovanjih njih daje revija pobudo, kako si s pomočjo etaže preuredimo sobo v miniaturno stanovanje.

Poleg jedilnikov in receptov za brezmesne jedi boste našli v novem zvezku »Sodobnega gospodinjstva« še nasvete za zgodnjo vzrejo piščancev, ki bi lahko vrgla perutninarjem precej dobička. Uredništvo je letos obnovilo rubriko »Vprašanja in odgovori«, v kateri bo svetloval svojim bralkam, kako nuspesneje opravimo to ali ono gospodinjsko delo. V tej številki odgovarja na vprašanje o škrobljenju moskih srajc.

ZA DOBRO VOLJO

ZAKONSKA

Žena: »To ti pa povem — če bi ti umrl, se takoj zopet poročim.«
Mož: »Lahko! Mar je meni neseča moža, ki ga ne bom nikoli poznal.«

MIS JE BILA KRIVA

— Ali si videl Janeza? Kaj se mu je zgodilo — obraz ima kar razmesarjen.
— Da! Bil je pri brivcu, kjer strežejo dekleta. Ravno ko ga je zalo deklet brilo — so pa začele tri miši po sobi tekat.

TEORIJA IN PRAKSA

Polonca študira agronomijo, prav resno. Polet je šla na državno posestvo v prakso. Ekonom ji pokaže hlev: »Ali znate molsti?« — »Seveda znam, saj študiram agronomijo!«
In začne molsti. »Nate stolček,« ji pravi ekonom. »Boste laže molsti.«
Čez dobre pol ure priteče Polonca vsa zadihana: »Oh, tovariš ekonom, tudi sedaj ne gre Krava se sploh neče uvesti na stolček!«

BILO JE PRETEZKO

Mizarska vajenca nosita deske. Mimočolci vpraša prvega: »Jože, kaj pa to prenašata?«
Jože svojevemu tovarišu: »Andrej, ti povej, jaz težko nosim!«

Oglasi in objave

72 AROV GOZDA v ptujski Krčevini ugodno prodam. Selmajer, Placar, Desternik.

35 AROV NJIVE v mestnem logu, prodam. Vprašajte Mariborska 19, Ptuj.

SENO PRODAM. Vprašajte Raibelčja vas 1, Ptuj.

TAJNISTVO

NUJNO KUPIMO: več radijskih aparatov, šivalnih strojev, izruvačev za krompir, kosilnice. — **PRODAMO** pa različna motorna kolosa, posnemalnice za mleko, ročne motorne kosilnice, ter različne druge predmete, hiše na obroke in posestvu. — Agencija Ptuj.

DOBRO ORANJENE VITLJE in žrnije kupim. Naslov v upravi.

1 ha 20 arov GOZDA v Meklavju prodam. Vprašajte: Hrčič Mirko, Mihovci 13, Velika Nedelja.

ENODRUŽINSKO HIŠO z vrtom v Ptuj, Rogozniška cesta 13, nujno in poceni prodam. Vprašajte v hiši v nedeljo od 8. do 14. ure.

TRGOVINA z mešanim blagom »Preskrba« Kidričevo sprejmem. TRGOVSKEGA POMOČNIKA-(CO) mešanje stroke.

Upravni odbor Zadružnega podjetja »Obnova«, Ptuj razpisuje mesto kvalificiranega

MEHANIKA

Pogoj: Samostojno vodenje mehanične delavnice s popolno prakso na bencinskih in Diesel motorjih.

Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe s kratkim življenjepišom in podatki o dosedanjem delu pošljite na naslov podjetja.

PISARNIŠKA USLUŽBENKA išče zaposlitve v Ptuj ali okolici. Naslov v upravi.

UPOKOJENKO, ki bi pomagala nekaj ur dnevno v gospodinjstvu, sprejemem. Stanovanje zagotovljeno. Naslov v upravi.